

РЕШЕНИЕ

Номер 300

03.09.2020 г.

Град

В ИМЕТО НА НАРОДА

Окръжен съд – Сливен

На 02.09.2020 година в публично заседание в следния състав:

Председател: Мартин Ц. Сандулов

Членове: Стефка Т. Михайлова Маринова
Юлиана И. Толева

като разгледа докладваното от Стефка Т. Михайлова Маринова Въззивно гражданско дело № 20202200500470 по описа за 2020 година

Производството е въззивно и се движи по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба против Решение №630/07.07.2020г. по гр.д. №288/2020г. на Сливенски районен съд, с което е осъдена Областна дирекция на МВР – Сливен да заплати на Д. Х. П. , както следва: сумата от 112,30лв., представляваща дължимо и незаплатено допълнително възнаграждение за положен извънреден труд от 19 часа за периода от 01.10.2016г. до 31.03.2017г., получен след преизчисляване на часовете положен от ищеца нощен труд в дневен такъв с коефициент 1,143, ведно със законната лихва за забава, считано от подаване на исковата молба – 28.01.2020г. до окончателното ѝ изплащане и сумата от 30,45лв., представляваща обезщетение за забава върху главницата за периода от 01.05.2017г. до 01.01.2020г. С решението е осъдена ответната дирекция да заплати съответна държавна такса и разноски за вещо лице по сметка на СлРС.

Въззивната жалба е подадена от ОД на МВР - Сливен и с нея е обжалвано посоченото първоинстанционно решение *изцяло*.

В жалбата си въззивникът – ответник в първоинстанционното производство ОД на МВР – Сливен чрез пълномощника гл. юриск. Б. твърди, че обжалваното първоинстанционно решение е неправилно и незаконосъобразно, поради нарушение на материалния закон и необосновано. Счита, че НСОПЗ и в частност разпоредбата на чл.9 от същата, е неприложима спрямо държавните служители в МВР, тъй като техният статут е уреден в специалния закон и издадените въз основа на него наредби, в т.ч. Наредба за организация и разпределяне на работното време, отчитането, компенсирането на работата извън редовното работно време и Наредба за условията и

реда за заплащане на допълнителни възнаграждения на държавните служители в МВР. В посочените нормативни актове през процесния период, нито към момента, не е съществувала разпоредба, подобна на тази на чл.9, ал.2 от НСОПЗ. Счита, че липсата не е въпрос на празнота, а на законодателна регламентация, на различен метод на регулиране на тези обществени отношения. Не е налице и неравностойно третиране на държавните служители в МВР спрямо работниците, с оглед предвидените и получавани от първите определени материални и нематериални блага. В чл.187, ал.3 от ЗМВР изрично било регламентирано полагането на нощен труд в размер на 8 часа за съответната смяна, за разлика от чл.136, ал.3 и чл.140 от КТ, а ищецът е работил на 12-часови смени, от които 8 часа нощен труд. Специалният ред при регламентацията на извънредния и нощния труд за служителите на МВР изключва общите разпоредби и в частност тези на НСОПЗ. При работата на смени, работното време се отчита по специален ред на служителите на МВР, което прави недопустимо аналогичното прилагане на законите за държавните служители в гражданските ведомства, вкл. конвертиране на часовете труд, положен през нощта, в дневни часове. Освен това счита, че неправилно разликата след въпросното конвертиране се възприема като извънреден труд. За да е извънреден труд, то той трябва да е положен в повече от установеното за него работно време, а в случая преизчислените часове не са положени в повече от ищеца, нито преди, нито след края на работното време, за която и да е смяна, защото реално не са отработени. Счита, че не са налице и предпоставките в алгоритъма, уреден в самата НСОПЗ за преизчисляване на нощния труд. С оглед всичко изложеното, въззивникът моли съда да отмени изцяло обжалваното първоинстанционно решение и да постанови ново по същество, с което отхвърли изцяло предявените искове. Претендира присъждане на направените по делото разноски пред двете инстанции, в т.ч. юрисконсултско възнаграждение.

С въззивната жалба не са направени доказателствени искания.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК е подаден отговор на въззивната жалба от другата страна – Д. Х. П. чрез пълномощника адв. Н.П., отговарящ на изискванията на чл.260 и чл.261 от ГПК.

В същия срок няма подадена насрещна въззивна жалба.

С отговора на въззивната жалба, подаден от ищеца в първоинстанционното производство Д.П. чрез пълномощника адв. П., се оспорват изцяло твърденията във въззивната жалба. Въззиваемият намира постановеното решение за правилно, обосновано и законосъобразно. Излага подробни контра аргументи на съображенията, изложени във въззивната жалба. Счита, че разпоредбата на чл.9, ал.2 от НСОПЗ е напълно приложима, като тя е израз на една от мерките, които държавата е взела за ограничаване/компенсиране на вредните последици от полагането на нощен труд,

наред с другите задължения на работодателя по КТ и ЗМВР. В ЗМВР и подзаконовите актове по прилагането му липсва аналогична правна регламентация по прилагане на този компенсаторен механизъм и именно поради препращащата норма на чл.188, ал.2 от ЗМВР се прилага въпросната разпоредба на чл.9, ал.2 от НОСРЗ. При спазването на разпоредбата, при изчисляването на нормата работно време, ако същата не е надвишена, обективно служителят не би получил никакво възнаграждение за извънреден труд, тъй като няма да е налице надвишаване на работното му време. Предвиденото в нормата е израз на специалната законодателна закрила по отношение на полагащите нощен труд и ако работодателят я съобразяваше при изготвяне на графиците за дежурствата, нямало да се стига до полагане на извънреден труд. Посочва, че тълкуването на разпоредбата на чл.188, ал.2 от ЗМВР обхваща всички мерки, форми на специална закрила за работещите през нощта, една от които е преобразуването на нощните часове към дневните. Посочва, че специалният закон съдържа непълнота относно продължителността на нощното работно време при 5-дневна работна седмица, тъй като разпоредбата на чл.187, ал.1 от ЗМВР посочва 8 часа дневно /а не денонощно/, при което следва да се прилага общата разпоредба на чл.140 от КТ за нормалната продължителност на нощния труд – до 7 часа на денонощие. Поради това, доводът за изрична регламентация на продължителността на работното време през нощта намира за неоснователен. Прави анализ на разпоредбата на чл.187, ал.3 от ЗМВР. На последно място посочва, че твърдяната от въззивника специална регламентация – Наредба №81213-776/29.07.2016г. на МВР е отменена с Решение от 10.12.2019г. по адм.д.№8601/2019г. на ВАС изцяло като незаконосъобразна, основно поради липса на мотиви за изменението. По този начин се възстановява действието на предходната правна регламентация – Наредба №81213-407 от 11.08.2014г., която пък съдържа разпоредба в чл.31, аналогична с тази на чл.9, ал.2 от НОСРЗ. С оглед изложеното, въззиваемият моли съда да потвърди обжалваното решение. Претендира присъждане на направените пред въззивната инстанция разноски.

С отговора на въззивната жалба не са направени доказателствени искания.

В с.з., въззивникът ОД на МВР – Сливен, редовно призован, не се представлява. По делото е постъпило писмено становище от процесуалния му представител по пълномощие гл. юриск. Б., която посочва, че поддържа подадената въззивна жалба и моли за уважаването ѝ по изложените в нея подробни съображения. Представя писмена защита с аналогични доводи. Претендира присъждане на направените по делото разноски. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на пълномощника на въззиваемия.

В с.з., въззиваемият Д. Х. П., редовно призован, не се явява и не се представлява. По делото е постъпило писмено становище от пълномощника му адв.

Н.П., който посочва, че оспорва въззивната жалба като неоснователна, поддържа изложените в отговора на същата подробни съображения и моли съда да потвърди първоинстанционното решение, като правилно и законосъобразно. Претендира присъждане на направените пред въззивната инстанция разноски.

Въззивният съд намира подадената въззивна жалба за допустима, отговаряща на изискванията на чл. 260 и чл. 261 от ГПК, същата е подадена в законовия срок, от процесуално легитимиран субект, имащ правен интерес от обжалването, чрез постановилия атакувания акт първоинстанционен съд.

При извършване на служебна проверка по реда на чл. 269 от ГПК настоящата инстанция констатира, че обжалваното съдебно решение е *валидно и допустимо*.

При извършване на въззивния контрол за законосъобразност и правилност върху първоинстанционното решение, в рамките, поставени от въззивната жалба, настоящата инстанция, след преценка на събраните пред районния съд доказателства, намира, че първоинстанционното решение е *правилно и законосъобразно*.

Този състав на въззивния съд счита, че формираната от първоинстанционния съд фактическа обстановка, така, както е изложена в мотивите на решението, е пълна, правилна и кореспондираща с доказателствения материал и с оглед разпоредбата на чл. 272 от ГПК, ПРЕПРАЩА своята към нея.

Въззивният състав СПОДЕЛЯ напълно ПРАВНИТЕ ИЗВОДИ на районния съд, които са обосновани и намират опора в материалноправните норми, приложими към настоящия спор. Районният съд е провел надлежно и пълно събиране на допустими и относими доказателства, въз основа на които е формирал обективни фактически констатации и правилно ги е привел към съответстващата им правна норма, като по този начин е достигнал до законосъобразни правни изводи.

Сливенският районен съд е бил сезиран с предявени при условията на обективно кумулативно съединяване от Д. Х. П. против ОД на МВР - Сливен искове, както следва: *иск за заплащане на възнаграждение за положен извънреден труд* за периода от 01.10.2016г. до 31.03.2017г. в размер на 112,30лв. /с оглед допуснатото от районния съд изменение на исковите претенции с протоколно определение от 30.06.2020г./, намиращ правното си основание в чл.178, ал.1, т. 3, вр. чл.187, ал.5, т.2 от ЗМВР и *акцесорен иск за заплащане на обезщетение за забава* в размер на законната лихва върху главницата за неизплатено възнаграждение за положен извънреден труд в размер на 30,45лв. /с оглед допуснатото от районния съд изменение на исковите претенции с протоколно определение от 30.06.2020г./ за периода от изискуемостта до 01.01.2020г., с правно основание чл.86, ал.1 от ЗЗД.

Първоинстанционният съд, въз основа на изложените в обстоятелствената част на исковата молба факти и обстоятелства, на които се основават ищцовите претенции, правилно е дефинирал параметрите на спора и е дал съответстващата на твърдените от ищцата накърнени права правна квалификация на предявените искове. Направил е доклад по делото, по който страните не са направили възражения.

Съдът намира изложените във въззивната жалба съображения за *неоснователни*.

Безспорно, по делото е установено, че ищецът в първоинстанционното производство Д. Х. П. е държавен служител по смисъла на чл.169 от ЗМВР, като през процесния период от 01.10.2016г. до 31.03.2017г. /и към момента/ заема длъжността „полицай“ в участък „Надежда“ в РУ - Сливен при ОДМВР – Сливен.

Ищецът в първоинстанционното производство, видно от представените по делото писмени доказателства, е работил на сменен режим, обикновено 12-часови смени, при сумирано изчисляване на работното време за тримесечен отчетен период.

Съгласно разпоредбата на чл.187, ал.5, т.2 от ЗМВР, работата извън редовното работно време до 280 часа годишно се компенсира с възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период – за служителите, работещи на смени, като съгласно чл.187, ал.6 от ЗМВР, извънредният труд по ал. 5 се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение.

От заключението по назначената в първоинстанционното производство съдебно-икономическа експертиза се установява полагането на извънреден труд от ищеца Д.П. през процесния период от 01.10.2016г. до 31.03.2017г., като вещото лице е посочило същия в часове. В заключението, в табличен вид е посочен и заплатения от работодателя извънреден труд в часове и остатъка след това. Районният съд е приложил императивната разпоредба на чл.187, ал.5, т.2 от ЗМВР, като е определил извънредния труд до 70 часа на тримесечие, възлизащ на общо 19 часа, като дължимото за него и незаплатено от работодателя възнаграждение възлиза на сумата 112,30лв.

Основният спор между страните в първоинстанционното, въведен с въззивната жалба и в настоящото въззивно производство, е следва ли да се прилага коефициент за преобразуване на нощните часове в дневни при сумарното изчисляване на отработените часове за съответния отчетен период и на тази база да се определи надвишена ли е индивидуалната работна норма на ищеца, т.е. дали е положен от него извънреден труд.

Въззивната инстанция споделя напълно извода на районния съд за приложимост на въпросното преобразуване с коефициента за превръщане на нощните часове в

дневни $/8:7=1,143/$. Прилагайки този коефициент се *отчита тежестта* на положения от ищеца нощен труд при изчисляване на отработените часове, за да може да се определи и положения извънреден труд на база отработените часове. Следва да се отбележи, че при това процедиране не е налице остойностяване на нощния труд.

Районният съд е изложил подробни мотиви защо приема за правилно такова процедиране, които се споделят изцяло от въззивния състав.

Редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките за държавните служители се определят с наредба на министъра на вътрешните работи. За периода от 19.08.2014 г. до 01.04.2015 г. – началното на процесния период (01.04.2015 г.), е действала Наредба № 8121з-407/11.08.2014 г. (ДВ, бр. 69 от 19.08.2014 г., в сила от 19.08.2014г, отм., бр. 40 от 2.06.2015 г., в сила от 1.04.2015 г.). От 01.04.2015г. до 29.07.2016г. е действала Наредба № 8121з-592/25.05.2015 г., която е била отменена с Решение № 8585 от 11.07.2016 г. на ВАС по адм. д. № 5450/2016 г., обнародвано в ДВ бр. 59 от 29.07.2016 г. От 02.08.2016г. понастоящем действа Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. (обн., ДВ, бр. 60 от 2.08.2016 г., в сила от 2.08.2016 г.). Текстовете на чл. 3, ал. 3 и в трите наредби са идентични, като гласят, че при работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22,00 и 6,00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период.

Съобразно чл. 31, ал. 2 от Наредба № 8121з-407/11.08.2014 г. (ДВ, бр.69 от 19.08.2014 г., отм. ДВ, бр.40 от 2.06.2015 г., в сила от 1.04.2015 г.). при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22,00 и 6,00 ч. за отчетния период се умножава по 0,143. В следващите две Наредби № 8121з-592/25.05.2015г. и № 8121з-776/29.07.2016г., приложими към процесния период 01.04.2015г. до 30.11.2017г., липсва изрична регламентация за преизчисляване на нощния труд в дневен. Доколкото в последните две наредби е посочено, че отново се касае за сумарно отчитане на работното време, но не е посочен алгоритъм за преизчисляване, е налице празнота и следва да се приложи субсидиарно чл. 9 ал. 2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, която гласи, че при сумирано изчисляване на работното време, нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, или коефициент 1,143. В противен случай би се поставил държавния служител в МВР в неравностойно положение спрямо работниците по трудови правоотношения, чиито правоотношения се регулират от КТ.

Следва да се има предвид **изричната разпореда на чл.188, ал.2 от ЗМВР**, съгласно която държавните служители, които полагат труд за времето между 22,00 и

6,00 ч., се ползват със специалната закрила по [Кодекса на труда](#). Именно израз на тази специална закрила е и отчитане тежестта на нощния труд при полагането му като част от отработеното време при сменния режим на работа. Трудовото законодателство дава право на работещите да получат от една страна завишено почасово заплащане за нощния си труд, а от друга задължава работодателите да преизчисляват нощните часове в дневни и така да съобразяват продължителността на работния ден. Когато последната е надвишена, се касае за положен извънреден труд, който следва да бъде компенсиран. Това са две различни основания за заплащането на допълнителни възнаграждения.

По изложените съображения исковата претенция за заплащане на извънреден труд за процесния период, получен след преобразуване на положените часове нощен труд в дневен, се явява доказана по основание. Относно размера на претенцията, с оглед диспозитивното начало в гражданския процес, иска се явява основателен и доказан в пълния претендиран размер от 112,30лв.

С оглед основателността на главния иск по чл.187, ал.5, т.2 от ЗМВР, се явява основателна и акцесорната претенция за заплащане на обезщетение за забава върху главницата за дължимо възнаграждение за положен извънреден труд за процесния период, на основание чл.86, ал.1 от ЗЗД. Тъй като се касае за възнаграждение за труд, то изискуемостта настъпва от установения при съответния работодател момент на заплащане на трудовото възнаграждение. Размерът на обезщетението за забава върху сумата за извънреден труд /112,30лв./ възлиза на сумата от 30,45лв. Следователно и тази искова претенция е основателна и доказана в пълния претендиран размер.

С оглед гореизложеното, като е стигнал до същите правни изводи по отношение на двата иска, районният съд е постановил правилно и законосъобразно решение, което следва да се потвърди.

По отношение на разноските:

С оглед изхода на спора, правилно СлРС е възложил върху ответната дирекция разноските за вещо лице и дължимата държавна такса.

На ищеца в първоинстанционното производство не са присъдени разноски, поради липса на представени доказателства за извършването им.

С оглед изхода на спора по въззивната жалба и нейната неоснователност, въззивната дирекция следва да понесе своите разноски, така, както ги е направила.

Въззиваемият е претендирал присъждане на разноски, но доказателства за извършването на такива не са представени, поради което съдът не следва да му

присъжда разноси.

Ръководен от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло първоинстанционно Решение №630/07.07.2020г., постановено по гр.д.№288/2020г. по описа на Сливенски районен съд, **като ПРАВИЛНО и ЗАКОНОСЪОБРАЗНО.**

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____